

ДО

ПЛЕНУМА

НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ

НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от членове на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет

ОТНОСНО: Предсрочно освобождаване от длъжност на главния прокурор Иван Стоименов Гешев

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

Настоящото предложение касае предсрочното освобождаване на Иван Стоименов Гешев от длъжността „главен прокурор“, по реда на чл. 175 ал. 5 във връзка с чл. 173 ал. 3 от Закона за съдебната власт, на основание чл. 129 ал. 3 т. 5 от Конституцията на Република България – поради тежко нарушение на служебните задължения.

Фактическите обстоятелства, на които основаваме предложението до Пленума на Висшия съдебен съвет, са следните:

На 1-ви май 2023 г., около 11,30 ч., на пътя Самоков – София, до автомобила, в който пътува главният прокурор с охрана от НСО, избухва взривно устройство. Образувано е досъдебно производство, като разследването се осъществява от следователи от Националната следствена служба (НСлС), в присъствието на директора на службата и заместник на главния прокурор по разследването Борислав Сарафов. Самият главен прокурор не остава на мястото на взрива и продължава движението си към София. Районът е отцепен от МВР, а разследващите органи започват оглед на местопроизшествието по реда на НПК. По време на огледа, заместник - директорът на НСлС Ясен Тодоров идва на място, като води със себе си още едно лице – гражданин на държавата Израел, пристигнал у нас, според

изявление на министъра на вътрешните работи в Народното събрание, по-рано същият ден. Чуждият гражданин е представен на следователите, които извършват огледа и на директора на службата като „израелски експерт по контратероризъм“, доведен по разпореждане на г-н Иван Гешев. Не им е предоставена информация за него (самоличност, заемана длъжност, опит и т.н.). Той не е държавен служител, нито е ангажиран с разследването по някакъв законен способ, няма и каквото и да е процесуално качество. Държавата Израел няма отношение към посещението му у нас. Въпреки това, по пряко разпореждане и преки устни указания на главния прокурор Иван Гешев, лицето, представено на разследващите органи като „израелски експерт“, е допуснато на самото местопроизшествие, за да огледа непосредствено мястото на взрива. Тези му действия по-късно са описани от Борислав Сарафов и Ясен Тодоров като „визуален оглед“. След това израелският гражданин напуска мястото на взрива. Според изявления на Ясен Тодоров пред медии, експертът от Израел се е „запознал визуално със случая, дал е и съответните насоки на българските следователи“. На 7-ми май 2023 г., в интервю пред БНР, главният прокурор Иван Гешев заявява, че израелският експерт има „богато минало“ и че се доверява повече на мнението на този човек, отколкото на българския министър на вътрешните работи. На 9-ти май 2023 г. БТА публикува позиция на директора на НСлС и заместник на главния прокурор по разследването Борислав Сарафов. Според него „този експерт беше доведен на местопроизшествието от моя заместник г-н Ясен Тодоров по разпореждане на г-н Гешев ... изпълнявайки преки указания, с колегите ми дежурни следователи го допуснахме на местопроизшествието, където той се запозна на място с обстоятелствата около взрива“.

Считаме, че действията на главния прокурор по време на първоначалния оглед на местопроизшествието представляват тежко нарушение на неговите служебни задължения. Съгласно чл. 46 ал. 1 т. 1 от НПК, разследването се ръководи от прокурор (в случая прокурор от СГП). При упражняване на ръководство и надзор, този наблюдаващ прокурор разполага с правомощията по чл. 196 НПК. Разследващи органи по конкретното досъдебно производство са следователи от състава на НСлС. Огледът се провежда от разследващите по правилата на НПК – чл. 155 – чл. 156 НПК. В същото време, по време на извършване на това действие по разследването, на мястото на взрива е допуснато външно лице, което няма

никакво процесуално качество. То се запознава с обстоятелствата по извършеното престъпление и даже дава „насоки“ на следователите, без на самите тях да е известна дори самоличността му и заемата длъжност. Това става по пряко устно разпореждане на главния прокурор Иван Гешев до разследващите органи. Именно това представлява визираното от нас тежко нарушение на служебните задължения по смисъла на чл. 129 ал. 3 т. 5 от Конституцията, защото:

- главният прокурор не разполага с правомощия да дава такива преки устни указания на органите на досъдебното производство, на практика той, като административен ръководител, няма правомощия по НПК да осъществява ръководство и надзор над досъдебното производство – компетентност на наблюдаващия прокурор и така е осъществена недопустима и незаконна намеса в разследването;

- тази намеса в разследването е несъвместима с правомощията на главния прокурор по чл. 126 ал. 2 от Конституцията, тя няма характер на методически указания, а е несъвместима и с разпоредбите на чл. 138 ал. 1 от ЗСВ;

- в конкретното досъдебно производство Иван Гешев, независимо от заеманата длъжност „главен прокурор“ има процесуалното качество на пострадад, а при всички случаи е предстоял и разпитът му като свидетел;

- по пряко устно разпореждане на главния прокурор, на лице без процесуално качество са станали известни материали по разследването, в нарушение на чл. 198 НПК. Нещо повече, видно от изявленията на г-н Гешев пред БНР, самият той явно е получил такава информация от т. нар. „израелски експерт“, въпреки че по делото е пострададо лице с права, регламентирани в чл. 75 НПК.

Описаната пряка намеса в разследването е особено укорима, като осъществена от най-висшият административен ръководител в системата на държавното обвинение. Тежкото нарушение на служебните задължения е основание за предсрочно освобождаване на Иван Гешев от длъжността „главен прокурор“.

Съгласно чл. 175 ал. 1 от ЗСВ, административен ръководител се освобождава предсрочно на основанията по чл. 129 ал. 3 от Конституцията, а основаниято за предсрочно освобождаване на главния

прокурор се установява от Пленума на ВСС с решение, прието по реда на чл. 173, след което се предлага на Президента неговото освобождаване.

По изложените причини и на основание чл. 175 ал. 5 във връзка с чл. 173 ал. 3 от ЗСВ, в съответствие с Вътрешните правила за установяване на основание за предсрочно освобождаване от длъжност на председателя на ВКС, председателя на ВАС и главния прокурор (приети с решение на Пленума на ВСС – протокол №10/24.03.2022 г.),

ПРЕДЛАГАМЕ НА ПЛЕНУМА НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ :

1. Да установи основание за предсрочно освобождаване на Иван Стоименов Гешев от длъжността „главен прокурор“, а именно: тежко нарушение на служебните задължения – чл. 129 ал. 3 т. 5 от Конституцията на Република България.

2. Да предложи на Президента на Република България предсрочното освобождаване на Иван Стоименов Гешев от длъжността „главен прокурор“.

Приложение: Позиция на Борислав Сарафов, заместник на главния прокурор по разследването и директор на НСлС - БТА, 08.05.2023 г., с възможност за искане за събиране на допълнителни доказателства по реда на чл. 17 ал. 3 от цитираните Вътрешни правила.

ВНОСИТЕЛИ,

ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ:

Г. Кузманов
И. Стоев
М. Райковска
Г. Мухоморов
С. Иванов
Св. Банников

Позиция на Борислав Сарафов, заместник главен прокурор и директор на НСЛС

Снимка: БТА

08.05.2023 15:09

Провокиран от интервюто на главния прокурор г-н Иван Гешев по БНТ, желая да изразя собствената си гледна точка по някои актуални за обществото въпроси.

Не е моя грешката и аз не желая да нося отговорност за чужди грехове, и в този смисъл казаното от мен, че семейството на г-н Иван Гешев е било в автомобила заедно с него по време на взрива, е провокирано, именно защото той самият в телефонен разговор остави в мен такова впечатление. Всъщност, ако г-н Гешев имаше желание да внесе пояснение и да поправи моята грешка, можеше да го направи още същия ден в свое изявление, с което да внесе необходимата яснота и да преустанови, и избегне манипулациите по темата. Това не беше направено, а мълчанието му даде повод за предизвикване на остра обществена дискусия и свободни интерпретации. Защо главният прокурор мълча цяла седмица, вместо да даде дължимите на българското общество пояснения и да избегне дискусията и политизирането на този въпрос, е въпрос, на който аз нямам отговор. Впоследствие аз самият, пазейки „честта на пагона“, както и неговия, и на цялата институция авторитет, опитах да бъда коректен в изказванията си, но това очевидно предизвика политическа, а оттам и медийна реакция спрямо мен, за която аз нямам вина, респ. не желая да нося отговорност.

Дължа на българското общество още един отговор – за израелския експерт, който посети местопроизшествието в деня на инцидента. Този експерт беше доведен от моя заместник г-н Ясен Тодоров по разпореждане на г-н Гешев. Аз не го познавам, нямам информация за неговото име, служебна позиция и експертиза, но изпълнявайки преки указания, с колегите ми дежурни следователи го допуснахме на местопроизшествието, където той се запозна на място с обстоятелствата около взрива, макар и да не беше допуснат до иззетите веществени доказателства, а направи само визуален оглед, след което си тръгна с г-н Тодоров.

Същевременно искам ясно да изразя, че както аз, така и болшинството мои колеги смятаме, че прокуратурата трябва да излезе от политическия терен, където е нагазила дълбоко и да се върне в естествената си среда – в защита на справедливостта само и единствено в рамките на институционалните ѝ правомощия.